

СОЮЗ

Часопись для руского народа в Америці.

Entered as second-class matter August 14, 1908 at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

No. 26 Нью-Йорк. Н. Й., Четвер 8 липня 1909.

New York, N. Y., Thursday, July 8, 1909. Vol. II

„СОЮЗ“
НАРОДНА ЧАСОПИСЬ
виходить що тижня в четвер.

РЕДАКЦІЯ:
166 East 4th Street, New York.

ПЕРЕДПЛАТА:
На цілий рік . . . \$1.50
На пів року75
Поодинокє число3ц.

„СОЮЗ“
Published Every Week
„СОЮЗ“ PUBLISHED WEEKLY
166 East 4th Street, New York.

One \$1.50
Six75
Single3c

*„Sovoboda“
184 New York St.*

Новинки.

— Два сьвята. Чотирнадцять літ минуло, як умер на чужині в Болгарії, найбільш просьвічений, найбільш характерний і найбільш ідеальний і заслужений письменник і політик Михайло Драгоманів.

Не з радістю приходить ся згадувати сі сумні роковини де завдяки нетактовному веденю ся українського руху, який не слухав рад сего великого чоловіка прийшло до того що тепер па нує далеко більший гнет і застій на російській Україні як за його часів. Він і у своїх писанях і порадах клав головну вагу що до „чистої справи треба чистих способів“ — та ніхто з ідейних на се не вважав.

Та найтяжше приходить ся згадувати чотирнадцять роковини смерті Драгоманова через те, що сего року випадає сьвятковане Росіянами 200 літної риковини битви під Полтавою, — в самій полтаві — в тім осередку України, де живе найспосібніша і найчисленніша українська людність, де розпочав ся український рух від писань Івана Котляревського, де родив ся і виховав ся російський письменник Українець Гоголь.

11. липня с. р. зберуть ся в тім українськїм серці презентанти офіційальної Росії з царем аби сьвяткувати свою побіду над шведским королем Каролом 12-им та його спільником Мазепою а тим самим і над Україною. Що може бути сумнішого і трагічнішого як ті два сьвята.

Чи ті два сьвята, ті два образки роковин не малиб тунути думу-хотьби і менш талановитого брата? Чи історія нашої минувшини а теперішне положене не потрутить сьвідомійший загал до реальної праці?

Чи не час вже раз позбутись гупої зарозумілості і амбіції і взятись спільними силами до праці на народній наві?

Відповідь на се готова, скоро побачимо як наші врозуміють ті два сьвята, що так багато дають до думаня.

— Дня 21. м. м. відбула ся у Відні перед найвисшим трибуналом касаційна розправа проти М. Січиньского. Ся розправа відбула ся наслідком рекурсу який внесли оборонці Січиньского. На тій розправі боронили Січиньского адвокати Пресбургер і др. Т. Окуневский. По выводах оборони і речника прокураторії Войнарівича, який збивав заміни зажалена неважності, та по короткій репліці дра. Окуневского; касаційний трибунал по двох годинах нарада відкинув жалобу не-

важності та потвердив за суд львівської лави присяжних судіїв.

Судьба Січиньского залежить тепер від цісарської ласки. З Відня доносять, що справа помилуваня Січиньского буде рішена в найблизнім часі, і на випадок помолуваня Січиньского відставлять його до вязниці в Штайн коло Відня, де буде міг собі скоротити о кілька років вязницю тим способом, що згодить ся на самітну келію.

— Один з хемиків Рокенфелера заявив що з оливи яка вирабляє ся в його рафінерії в Байон можна вирабляти масло. Ось як то пани коштом людского здоровля збільшають свої доходи.

— Сильні сьвіта сего зачинають подорожувати.

Франц Фердинанд враз з жінкою вибираєсь в Румунію. — Цар Николай і цариця сего року відбудуть подорож по Европі і то кораблем. В дорозі цар має стрітись з англійским королем, з президентом Франції з королем Італії, з королем Греції і з султаном турецким. Англійский король Едвард іде до Марієнбаду. Турецкий султан має відвідати всіх европейских монархів.

Та найгірше веде ся екс-султанови Абдуль-Гамидови. Берлінський лікар Війр через два роки лічив султана і цілий той час стало мешкав в Царгороді. Султан однак не виплатив йому приналежної суми і Війр оскаржив його перед судом о 180 тисяч марок. Суд присудив лікарєви бажану суму гроша і засеквестрував султана гроші, які має він в однім німецькїм банку.

— Американський подорожник др. Гайов оповідає, що підчас подорожи по середнім Китаю натрафив в горах на дике племено таких маленьких карликів, яких нігде еше не виділи. Карлики на вид чужинців скрили ся в печерах, в яких постійно живуть.

— В Швехат під Віднем отворено велику робітничу пекарню, яка е уряджена після найновіших вимогів. В пекарні тій буде випікати ся 50.000 бохонців хліба на добу. Побіч пекарні стане млин, який буде достарчати крупи, каші і муки так до пекарні як ідо віденських консумів. Ся нова організація е заложена віденською соціал-демократичною організацією споживчою, яка нині має у Відні 700 тисяч членів.

— Столиця краю-гніздом аналфаетизму.

Зі статистики, яку предложено комісії для виборчої реформи у Львові, виходять на сьвітло дня числа які видають чорні плями на дотеперішну господарку львів-

кої мійської ради. З сеї статистики довідуємо ся, що в 1909 році на 197 тисяч мешканців Львова не вміє ні читати ні писати 58 тисяч людей (з того 25 тисяч мушчин та 33 тисяч жінок): тільки читати вміє 4 тисячі людей (з того 1 тисячка мушчин і 3 тисячі жінок). Коли порівнаємо статистику неграмотних з попередних років то прийдемо до того результату, що аналфаетизм у Львові не то що не зменшає ся, але противно в великій мірі росте. Коли в 1900 році на сотку мешканців Львова було аналфаетів не цілих 24, то сего року маємо майже 30, Львів-столиця аналфаетизму! Вмісті де е краєва рада шкільна, краєвий виділ і сойм, всякі культурні, політичні, адміністративні власти, з кожним роком росте аналфаетизм в застрашаючий спосіб.

— Місточко Pattonsburg, Мо. заляла нечувана повінь. Дві ріки виляли зі своїх корит і понесли своє знищене на десять миль широкости піднимаючи свої вонни по шість цаль що години. Дійшовша гллубина на чотири лікті вигнала всіх жителів місточка, вище 15 тисяч осіб на верхи хат. При тім уливний дощ падає через послідних дві доби, а люди в розпуці кричали о поміч хотя зразу ні звідки єї не було. Аж 7. с. м. надплили ратункові човна, ратуючи тих що вже і на дахах стояли скостелілі і зголожені по пахи в воді. Випадків утопленя було всего три; чоловік і жінка з дитиною. Тепер всіх їх доставлено на сушу а жінки і діти умлівають з голоду.

— І до бідного завитає щастє. Жінка бідного пастора що всеї пейди побирав від громадян в сумі 600 дол. річно повила нараз четверо діточок, два хлопчики а дві дівчині. Через таку несподіванку пастор змушений шукати иньшої парохії.

— Нью-Йорскі детективи вилувили банду фалшивників грошей, які підробляли п'яти долларові банкноти і около сто тисяч штук пустили у сьвіт. Директор тої банди був Clemente, правдоподобно Італіян. Він підробляв п'ятки дуже вдачно а щоби затерти їх новість мочив їх в каві а відтак пускав в сьвіт. Мав він до сего ще і помічників, дрібних бізнесменів, які платили йому за кожду п'ятку 3 дол.-50 цнт. Поліція каже що Clemente е один з п'яти найнебезпечніших злочинців в околиці Нью-Йорку. Тепер він найшов ся за кратами.

— А яку ти одіж носи в, Христе? Найдорожшу на сьвіті одіж має без сумніву папа. Вся одіж е багато золотом

вишивана і прикрашена найдорожшими камінями і перлами. Як дорога е та одіж вказує те, що ніякий міліонер на сьвіті не мігби її купити навіть у частині. Його „пюски“ е роблені з найліпшого шовку, а саментні гафтовані пантофлі е дуже дорогі.

Рукавички має з білої вовни, прикрашені найдорожшими перлами в формі хреста. Для него осібно годують 50 оведць з яких вовна е призначена не матерію на папску одіж. Перстені, які папа носить е так дорогі, що може ніхто на сьвіті не має таких. Якже змінили ся ученики Христової науки!

Перші папи ще убирали ся і жили убого а нині то вже цілком забули на се ужество, про яке научав Христос. Забули вони, що в письмі стоїть написане, що весь сей пописк — „суєта суєт!“

— Конвенція Греко-Самостійної церкви пров. Альберти відбуде ся с. р. дня 12 липня (July) в парохіяльній церкві сьв. Юрія на Vegreville, Alta.

— Рознічне сьв. 9. рано відслуженем „Служби Божої“. По Богослуженю уложит конвенція програму і отворить наради.

Позаяк сегорічна конвенція відбуде ся якраз в Праздник сов. Петра і Павла, то е надія, що руско-альбертійский загал, при сьвяткованю Неділі, праз. сьв. Петра і Павла, тай церковного сьвята, Собор 12-ти Ап. возьме як найчисленнішу участь в конвенції. Осібно зауважити треба ще се, що кожда Самостійна громада в Альберті, як тоже громади, що бажать зтати самостійними, мають вислати делегатів, котрим виключно забезпечуєсь право голосованя.

Всім делегатам і співучастникам екладає консисторія отсим „Сердечний Привіт!“

За уряд консисторії:

Сьвящ. Е. Пирогов иресід. конс.

Сьвящ. М Гутникевич секретар.

— Не потрібно вже уживати баньок, катаплизмів, плястрів і т. п. Они вже не на часі. На ревматизм і всякого рода болі треба уживати Anchof Pain Expeller. Робить полекшу і успокоєне нерв. 25 цнт. і 50 цнт.

ОГОЛОШЕНЄ.

— В суботу дня 1 серпня 1909 р. відбудуть ся вечерниці Укр. Тов. „Гайдамаки“ в Progress Assembly 28-30 Ave. A. в Нью-Йорку. Початок о год. 7.30 вечером. Вступ від особи 25-центів враз з гардеробою.

Не один вже дізнав всіляких прикостей, та стратив чи мало гроша через се, що вкладає свої гроші у такі банки яких властители стягнувши опадности бідного робітника, цезають наче камфора.

Та годі все свій тяжко запрацьований гріш тратити. Купуйте отже фарми. Запевніть себе і своїх дітей раз на все від страйків та безроботя.

В околиці Нью-Йорку е кілька гарних фарм зі всіми знарядями і будинками. Набути їх можна за готівку або на сплату. По близші поясненя треба писати або згосилитись на адресу:

H. Klimkowitch
201-3, Ave B.

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Цілком за дармо.

Не за довго кінчить ся в „Союзі“ повість про подорож „В округ сьвіта в 80-ти днях“.

Се дуже гарна повість переведена з чужої на нашу мову. Щоби купити єї на англійській або німецькій мові треба заплатити за книжку 75 цент. В нашій часописі маєте єї цілу в переводі, і коли хочете єї всю нараз прочитати тай другому подати то постарайте ся о всі дотеперішні числа „Союза“: Хто вирівнає передплату за „Союз“ до дня 15 липня с. р. той дістане всі дотеперішні числа „Союза“ цілком за дармо.

Хто заплатити нам за „Союз“ за рік наперед, той дістане дотеперішні числа „Союза“ цілком за дармо.

Хто хоче мати тільки дотеперішні числа „Союза“ і не може бути сталим передплатником, нехай пришле 50 цент. а дістане дотеперішній волком.

Користайте з нагоди.
Редакция.

БАЛЬ І ПРЕДСТАВЛЕНЄ устроєє Вр. сьв. О. Николая в Newark. N. J. на день сьв. ап. Петра і Павла, т. е. 12 липня в гали „Курца“ під ч. 315 Norfolk St. Початок о 8 год. вечером. Вступ для мушчин 25 цнт. для женщин 15 ц. За добру забаву ручить

Комітет.

„Земля і Воля“

Часопись для робочого люду. Виходить у Львові раз на тиждень і коштує 1 долара піврічно.

Наколи хочете дізнатись, що дієть ся в старім краю і як бере ся робочий люд за кращу долю, то запренумеруйте собі „Землю і Волю“.

Оказові числа висилаєть ся безплатно.

Адреса: „ЗЕМЛЯ І ВОЛЯ“ Львів, вулиця Осолінських, ч. 4. — Austria, Galizien, — Europe.

\$10 \$10
ДО ЕВРОПИ

ДЕШЕВІ ШІФКАРТИ!

Хто хоче повернути до краю за кілька долларів і при легкій роботі, нехай пришле задаток два долари і напише коли маємо спіткати на дині. — Адрес:

JACOBS AGENCY,
38 Canal st. New York, N. Y.

Школа англійского язика.

Сим подаю до відомости, що з днем 1. липня с. р. отвираю школу англійского язика, по кореспонденції, два рази на тиждень. Лекції будуть друкувати ся в брошурах. — Курс всеї науки разом з кореспонденцією стоїть 5 дол. в ратах.

Близші інформації подає

MILLIE J. TKACZ
353 E. 72 st. New York, City

ПОЗІР! ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ КНИЖОК ПОЗІР!

Отрималисьмо богато нових книжок, так хочемо випродати їх по низшій ціні до ужитку для всіх.

Домашний писар або наука писаня листів, як також взори руских і англійских листів	50 цнт. тепер	35 ц.
Календар Поселенець	40 „ „	15 „
Про старі часи на Україні	35 „ „	20 „
Спомини з Атен	\$1.00 „ „	60 „
Уличник	55 „ „	49 „

Нові книжки:

Люди біографічно-літер. нариси М. Лозинський	60 ц
Польский і руский революційний рух	\$1.00 „
Про полові справи Д-р М. Кос	25 „
Скотолічевник (ветеринарні поради) Д-р В. К.	60 „
Оборонець покритвжених Лінкольн	10 „
Ведмедівска попівна	10 „
Нові пісні Г. Щипавки з порт. М. Січиньского	25 „
Думки про Січиньского і Потоцкого	5 „
Десять кіп найкращих пісень	50 „
Нові сьвященні пісні	10 „
Пророчество Михалди	15 „

Гроші треба посилати наперед. Хто за 2 дол. заордує, дістане даром гарний великий образ з портретом Найбільші сини України.“ Спішіть ся з замовленнями.

Адресуйте так:

RUSKA KNYHARNIA
435 Selkirk Ave. Winnipeg. Man. Canada.

"SOJUZ" (Union)

RUTHENIAN WEEKLY PAPER
Published Every Thursday

by the
"SOJUZ" PUBLISHING COMPANY,
166 East 4th Street, New York.

Subscription per year . . . \$1.50
" " six months75
Advertising Rates Furnished on Application.

«СОЮЗ»

часопис для руского народа в Америці
виходить кожного тижня в четвер

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:
в Спол. Державах \$1.50
до Канади 2.00
до Європи 2.00

Безіменна дописей не
приймаємо.

Редакція приймає всі адретай-
менти, по уміркованій ціні; о більшій
інформації пишіть до Редакції.

ГРОШІ можна посилати в
регістрованим листі, або че-
рез експрес, або на Money
Order. Монеї ордер, т. е.
карточку, котру дає почтар,
або експрес агент, треба в
листі нам післати, бо без тої
карточки не дістанемо гро-
шей.

Гроші треба посилати на
више поданий адрес.

Відвічальний редактор: Осип Косовий

Новомодчі боги.

Отже, як вже сказано було
в попереднім числі, вже в
початках християнства лю-
ди змішали понятє Божества
з рукотворними божками і
оперли чувство духове на
півпоганьстві. І тут мені
میمоволі насуваєсь на дум-
ку понятє яке по днесь бо-
гато наших гуцулів має про
Бога.

Ідуть раз два Гуцули по-
при церкву тай побачили
образ Господа Саваофта, що
висів під стіною і каже один
з них побожно: „Божечку
мій, Божечку, який-сьми ста-
ренький; — ба хто буде бо-
гувати, як ти загинеш!“ А
другий озвав ся: „Або ти
дурний ци що? а вжеж ніхто
з нашої фамелії, але такої
Його Синок.“ От таке в нас
християнство!

На містци ріжних давних
ідолів понапишали ложні у-
чителі віри Христової ріж-
них нових ідолів. В право-
славній церкві тисячі ікон а
в католиків і ікон і бовванів
які мають представляти не-
видимого Бога та святих о
яких маляри понятія не ма-
ють як вони виглядали. Та
чим дальше в ліс там більше
дров — чим дальше відла-
ють ся старі церкви від часу
Вознесенія Христа, тим біль-
ше видумують все нових, то
більших то менших божків.
І хоч яєно знають заповідь:
Знати, вірувати, молити ся
і кланяти ся та славити тіль-
ки одного Бога, то все став-
лять що раз то нових богів
та і самі ідуть в блуд і дру-
гих ведуть в темряву, бо
сказано: один тільки Бог все-
відучий. А вони повідуму-
вали молитви до святих,
котрі хоч були праведними
на сьвітї людьми і многі
з них повмирали за віру
в Христа, то все такі вони
були люди і по смерті суть
людьми не богами і яко лю-
ди не суть всевідучими, аби
чули і знали молитву в якій
до них люди вдають ся. Та
хочби і знали то не в силі
нікому помогчи окрім Все-
відучого і Всемогучого Бога.
Наука їх довела до того що
ш чолотік як не поцілує

в церкві кавалок дошки, ка-
меня, шкла, паперу, або чо-
го другого, то каже, що то не
святиня „не ма ся до чо-
го помолити“. От і долопо-
клоньство! Ну, але бізнес
попам. Бо ким більше гро-
ший витягають в робучого
люду як не св. Николаем на
Руси, а хто більші жнива
приносьть езуїтам та ціло-
му католицизмови, як не
сопруга теслі з Назарета.
Ніби вірять в одного Бога,
але служать тисячам людий
котрі давно в гробі і нема-
ють нічого спільного з сим
свьітом. Та таких богів маем
ми сотки тай доробляють їх
щораз більше.

Недавно таки виточили в
Римі святаго з бущого ро-
збійника православних цер-
квів та різнуа людий васи-
ліянина Юзька Кунцевича,
вже і акафист зліпили до не-
го, тропарі та кондаки, аби
греко католики мали нового
ідола народженого колісь
від тата та мами, бущого
вовка між вівцями.

А в Росії недавно зробили
якогось ліноха, фанатика
Серафима Саратского, що
присвоїв собі двоє медведів
і жив з ними в лісі, а темні
люди носили ему пироги до
ліса та годували неробу аж
доки не вмер. Ось і нові тро-
парі в православній церкві
новий бог, а люди, як люди
не просьвічені люблять все
щось нового доліпити до ста-
рого, аби було „до кого по-
молитись“ а істиний Бог
заслонений так, що нарід
мало що про Него знає, бо
як наробить хто лиха то ві-
рить, що власться до котро-
го будь з менших богів а той
уже все пофіксує і буде
орайт.

Бог простить йому за для
заслуг когось другого, що
жив і грішив на землі. Ко-
лись і Івана Кронстатского
зроблять святим. Тож то
вторгують тогда батюшки!
а кілько то тогда виле на-
род „настоящій“? Хтоби до
жив, побачив би.

Або чи не маем тут в А-
мериці примірів, на яких
можна перекопатись, що на-
ші люди окрім одного Бога
Духа почитають багато инь-
ших рукотворних божків?
І то вірують що на колиби
заєдбали вводити одному
з малих богів, то сей потра-
фив би пімстити ся на них.
Та ще й те, що кождий ві-
ручий в много божків має
божка, який має його стере-
чи від лиха і сего більше по-
читає як иньших богів. —
Ось примір: — В церкві св.
Юрія в Нью Йорку, кілька
літ тому, як один з Русинів
Американців замовив собі
образ свого патрона св. Ва-
силія. Та на біду замість Ва-
силія заслали образ Николая
мирликійского чудотворця.
Такий собі румяний, хоч ста-
ренький, такий кремензий,
а так гарно вбраний у ко-
стюм жидівських рабів Леві-
тів, лише коруна на голові
червона з жовтими гудзика-
ми, звичайно до руского гу-
сту. Очи гарно викінчені зе-
леною краскою по право-
славному. Посьвятили за гро-
ші, хоч він не від тогда вже
святий, повісили на стіну,
а він так ніби сьміхає ся на
цілу церкву. Люди молять
ся до него, поклоняють по-
божно: „Св. Отче Никола-

ю теплий заступнику спа-
сай нас грішних мовлять.
Пізнали, бачте, що то Нико-
лай, по бороді пізнали.
Фундатор образа чув ся
покривджений, бо для Васи-
ля, Никола не мав наймен-
шого значіня. — Говори до
гори! Дури свою жінку
не мене, чи ти думаєш
що я не пізнав що Васи-
лий, а що Николай? Або да-
вай Василія або гроші вер-
ни,—сказав гнівний руский
американський сітезен. —
Василій мій патрон, а Нико-
лая найкупить який Никола
що мені з Николая?

Та від чоуж голови попа
та церковників. Они поду-
мали тай рішили таке, щоби
вовк був ситий та вівця ці-
ла. І сказали: — Будте
спокійні Василю, все буде
добре, пождіть до другої не-
ділі. — Василь умовк, і вже
не дуже молив ся сеї неділі,
бо не мав до кого.

Приходить за тиждень; е
Василій. Такий, кажу вам,
став Василь радий, аж на
пальцях ходить по святиї
церкві. Вже й молять ся
щиро і поклони ріже і з та-
кою ходить, а все оглядає
ся чи видять люди що він та-
ку „офіру“ придбав, та чей
від тепер аж знати муть всі
вони, що він Василь Н. Н.
побожний і розумний като-
лік та гідний парохіянин цер-
кви св. Юра.

По богослуженю питає ся
Василь старшини, як вони
дістали такого гарного Васи-
лія. Говорить, Василю — від-
повіли: Не було иншої ради.
Взяли ми Николая до маля-
ра і попросили аби перема-
лював на Василія. Малець
чите потягнув щіточкою кі-
лька разів по бороді та ву-
сах Николая і вже маєе Ва-
силія. Отто раз, сказав Васи-
ля а я дурний і не догадав би
ся був, що то так можна зро-
бити. У Бога все возможно,
додав душпастир.

І до тепер висить там той
образ, а хто цікавий то і до-
гляне що в образа „дубель-
това“ борода. І люди до него
молять ся, так як би не бу-
ло одного правдивого Бога.

А ще один примір з Онт-
рію, Канада. Забагла докон-
ше одна господиня образа
св. Юрія. А читачі знають
певно діточку байочку ніби
жите св. Юрія. Як то він
брикав на білому коні і був
не аби який вояк. Там опо-
відає ся, що був такий змії
якому за чергою мусіли лю-
ди давати по одній живій ді-
вчині на поживу. Аж прий-
шла черга на царівну.
А та царівна була дуже гар-
на, тож Юрій аби приподо-
бати ся цареві, убив списо-
ку змія (бідних дівчат не хотів
боронити). Той змії мав
мати кілька голів і говорити
вмів. Розуміє ся що се небе-
лиця, бо ні про таких звів-
рів ні про такого царя історія
не знає. Але що церкві
шкодило взяти байку за пра-
вдивий факт та робити бізнес
на Юрію! Отже забагла баба
Юрія і веліла свому зятеви
доконче купити такий образ.
Зять рад не рад в рещтї
перепитав куди міг, де би
можна купити ікону но не
знайшов. Приходить до до-
му і каже тещі. Нема Юрія
в цілім місті. Мусите вибача-
ти мамо. А ти сякий, такий
нездаро, ти ще сьмієш з ма-

ми глузувати! Зять ітелі-
гентний чоловік постановив
вволити мамину волку не сва-
рив ся. Пійшов до складу
абразів і найшов образ од-
го з молодих канадійских
генералів. Як раз на білім
коні, шелом гарний на голо-
ві, червоний кабат, шаблюка
в руці довга, заплатив 2 дол-
гарний був образ і прініс
до дому. Маєе мамо св. Ю-
ра, говорить. Алеж то гар-
ний, а видиш негодяю, а я
тобі казала що найдеши, але
ти таки лінивий, тіпила ся
стара.

Повісили на стіну кана-
дійского вояка, — мати бе-
ним поклони а діти нишком
сьміють ся та мовчать, бо
якби мати знала що вони з
сеї бога глузують то би мусі-
ли забирати ся з дому. Ме-
ні оповідав єї зять, про сво-
ю „штуку“ а я вам оповіда-
ю чим хочу звернути увагу
пов. Читачам що всяка мо-
литва відмовлена до якого
будь св. чи він був на сьві-
ті, чи ні е не християнскою
бо „не будеш мати иншого
Бога крім мене, і не покло-
нити ся йому говорить Гос-
подь.

Або який то глупий аргу-
мент коли мати каже: Згово-
рїть дітоньки „Отче наш“
до св. Варвара. По перше
що „Отче наш“ е молитва
Господня, якої научив нас
сам Спаситель молити ся до
Отця небесного. Діти кажуть
до Варвара „Отче наш.“ Чи
Варвара отець? Вона-ж була
жінчина. По друге, хоча й
до св. Димитрія або якого
иншого святаго молилиб ся
діти „Отче наш“ то чи він
наш отець? Не зовіть себе
отцями, один бо ваш Отець
що на небі — говорить Ісус
Христос.

По щож видумувати но-
вих богів, та віддавати їм
честь божу, наколи маємо
одного Бога, якому нале-
жить ся честь і слава на ві-
ки вічні? Се поганьство; і
ніяк інакше не витолкують
сьього ваші попи, коли сьмі-
ло зажадаєте від них доводів
зі святаго письма.

Коли хто має в хаті гар-
ний образ, так хай він буде
окрасою хати, но ніколи Бо-
гом, бо Бога ніхто не змалює
бо Він е Дух без тіла.

Вірмени малюють, Діву
Марію з вірменським носом
і великими очима. Італіяни
малюють після своїх жінок
маленьку, чорненьку. Поля-
ки біляву а Русини на подо-
бу рускої молодіці, ще і
коралів начіпають по свому.
А мурини малюють чорну
Діву Марію і Христа, за те
чортяку малюють білого.
От і маєе рукотворних бо-
гів, яких кождий малює
після свого вкусу.

Такими „християнськими
богами“ найбільше гандю-
ють жиди, та сьміють ся з
гоїв.

Ото безбожник, скаже ме-
ні на се котрий будь като-
лік, таж образи сьвячені.
Ні, братку, я дальше роз-
кажу послухайте а відтак
говорить.

Несете ви до попа „святи-
ти“ образ. На образі на-
мальований Господь Отець
в виді старця, Ісус Христос
в виді молодого чоловіка а
Дух св. в виді голубки. На
споді змальоване пекло з
чортами. Посьвятить єго-
мость сей образ, як ваша
ласка, просите ви. Зараз,
каже піп, дайте долярка.

Прошу. —
(Дальше буде.)

М. МЕЛЬНИК.

Убійники.

(Мельодрама в пяти діях а одинацяти відслонах.)

(Дальше.)

Я в а 4.

Гершко і Гарасим.

Гершко: — Дай Віг щісливо пані вуйці.
Гарасим: — (дуже сумний) Дай Боже й тобі, Гер-
шку, що чувати коло тебе?

Гершко: — Гаразд, ци не слабу ви, пані вуйці?
Ви щось мені зажурані.

Гарасим: — Ні, або що?

Гершко: — Я таки виджу вам, піроку, Богу деку-
вати, дуже змарніли, може на вас кльопіт який?

Гарасим: — А як і клопіт то що? Ти мені помо-
жеш? як моя, рахувати, голова не може тому ради дати,
то з відки ти, рахувати, можеш порадиати.

Гершко: — Пані вуйце, ви кажете, що я не годен
порадиати, а сі не силуку, біме ні, але в мині жидівске го-
лова, ви знаєте, на наших бублях цілий сьвіт стоїть, чо-
му би я вам не міг порадиати?

Гарасим: — Може і таке? То е так рахувати: Я
хотів свого Гриця оженити з Якимовов дівкою, бо богат-
шой, рахувати, в селі нема Грицькови до пари і з маєт-
ком і з фамілією.

Гершко: — Ну, і чому ему не жените? Воно обоє
дуже файні пара.

Гарасим: — Чекай, не перебивай, рахувати, най
докінчу.

Гершко: — Я не перебиваю, кінчіть, проше вас,
пані Гарасим.

Гарасим: — Та як говорити, як ти пхаєш своє
носа борше як треба.

Гершко: — Я вже не буду.

Гарасим: — Слухай-же.

Гершко: — Ну, ну, кажіть.

Гарасим: — Як тобі, альбовем, знаєм е, що
Яким, рахувати, має тоту причину, файний ґрунт, доч-
ку, а в мене один Грицько, як одна голова на плечах.
Гадаю собі, рахувати, оженку єго з Марійкою, злучу ґрун-
та, тай чистий фільварок.

Гершко: — (поцмокує). Такий кепеле вже ніко-
му нема, як ви, пані Гарасиме.

Гарасим: — Воно так би було; рахувати, стара
Якимиха з радої душі може бути нашою свахою, тай Я-
ким вже пристав, але проклята дівка вдуріла, та вчепи-
ла ся Василія, мого приймака, а на Грицька й дивити ся
не хоче. А я як влютив ся, тай прогнав Василія на сто-
вітрів, рахувати, з дому. А він просто потягнув до Яки-
ма та й оба поїхали в в поле до роботи. Кажу ти, Герш-
ку таку маю страту, та такого сорому наробив ми той
голодранець, що тяжко моїй жінці лица меже люди по-
казати. Я мушу позбути ся того лайдачини, рахувати,
недам собі, рахувати, по голові їздити, встид бувби і со-
ром, рахувати, який він перехитрив мого сина.

Гершко: — (цмокає). Чуєте, то напва вели-
кий сорєм для вас і для пані вийтихи і для ваш панич.
Де таке чути, аби приймак не мало мойре перед паном
війт, аби телюх було мудрійше від старий бик і від ко-
рову?

Гарасим: — (пристрасно) Слухай Гершку, чи не
міг би ти мені в сїм ділі, але так, рахувати тоту причи-
ну, осторожно, та секретно, аби ніхто на сьвітї не знав
що ми тут оба будемо говорити.

Гершко: — Ну, кажіть пане вуйці, я нікому не
скажу. Ви знаєте, же й пан староста і сендже, і пани ли-
ше на жидях стоять. Жид ще нікого не зрадив.

Гарасим: — Ге, ге, ге! Лише Христа. Але то
нич, рахувати, то все за гроші. Я тобі дам, Гершку дві-
та ринських і фіру пшениці, як ти мені спрячеш Василя
рахувати, аби він мені не бороздив в дорозі. Альбовем
знаєш, що війт Гарасим, рахувати, слова додержує.

Гершко: — Чуєте пані війт. Ци ви хочете, аби
я ему забив?..

Гарасим: — Що хоч, теї роби, лише аби єго
рахувати в селі не було, я дам тобі тоту причину, щом
обіцяв. Чуєш, двіста ринських і десять кірців пшениці.

Гершко: — (голоснійше). Чуєте пані начальнік...

Гарасим: — (перебиває). Не кричи так, бо ще
яке лихо підслухає.

Гершко: — (тихійше). Я ему вкрасти буду, впу-
кати, забрехати, але забити чоловік, я не можу, а сі бо-
ю, біме ну.

Гарасим: — Та я тебе не силуку, чорт тебе бе-
ри, як ти такий жид, що не знаєш гешефту, рахувати,
то й без тебе обійде ся.

Гершко: — Я такий гешефт не хочу, пані вуйці,
мені страшно коло вас сидіти, а сі бою, йду гет від вас
(хоче відходити).

Гарасим: — Пожди, не вхопїть тя, памятай, а-
бись нікому ні писнув, бо бим ті з села вигнав.

Гершко: — Що мені казати (переступив фіртку
і каже). Я не буду казати, як дастьте мені то, що обіцяли,
а як ні, то ще вині скажу Якимови і всім людям в корш-
мі буду казати.

Гарасим: — Грім би тебе вбив Юдо, (до себе)
отом заїхав. Я дам тобі що обіцяв, я не збідню, а ти
замкни морду.
Гершко: — А коли дастьте?
Гарасим: — Як змолочу збіже, не вхопїть тя.
(Дальше буде.)

ЖУЛЬ ВЕРН.

В округ світа в 80^{ти} днях.

(Конець.)

В сей вечер пять членів Реформ-Клуба, з котрими містер Фаг мав заклад, зібрали ся в салі.

Два банкери, Джон Суліман і Самуїл Фалентен, інженер Андрій Стюарт, Готе Ральф, член управи банку і пивовар Тома Флянаган, — всі ждали з більшим зворушенням.

В ту минуту, коли годинник вказував дванадцять мінут по восьмій, Андрій Стюарт встав і сказав:

— Через дванадцять мінут, панове, речинець, назначений меж нами і містром Філясом Фагом, мине.

— В котру годину приходить послідний поїзд із Ліверпуля? — запитав Тома Флянаган.

— О семій годині двайцять і три мінут. Слідуючий поїзд приходить уже о дванадцятій годині і десять мінут в ночи.

— І так, панове, еслиби Філяс Фаг-приїхав потягом він бувби вже тут. Ми можемо числити заклад виграний.

— Подождемо — відповів Самуїл Фалентен. — Ви знаєте, що він оригінал першої кляси, сто точність всім знана.

Він ніколи не являеть ся ні за пізно ні за скоро і я не задивую ся, если він появить ся тут в послідну мінуту.

— А я — відповів нервовий Андро Стюарт — если і увиджу его, то не повірю.

— Дійсно — відповів Тома Флянаган — проект пана Фага не був здорового зміслу. Хоть яка-б була его точність, він не міг устеречи ся незаних в такій довгій подорожі перешкод, а задержка на три дни могла в кінці знищити ціле діло.

— Ви замічаєте панове, що ми не мали жадних відомостей о містру Фагу — сказав Самуїл Фалентен.

А замість того у многих місцях его маршрута був телеграф.

— Він програв панове — сказав Андро Стюарт. — Сто разів програв. Ви знаєте, що „China“ одинокий корабель, на котрий він мів сісти в Нью Йорку, щоби приїхати до Ліверпуля прийшов вчера. От спис пасажерів, що прибули на тім парокоді, а Філяса Фага між ними нема. При найлучших обставинах він находить ся еще в Америці. Я числю, що він по крайній мірі опізнить ся о яких двайцять день проти назначеного йому часу і 5 тисяч фунтів лорди Альбермана пропадуть даром.

— Очевидно — сказав Готве Ранвер. — Завтра нам остає ся лише представити чек містра Фага братам Фінга.

Було сорок мінут до девятої.

— Ще пять мінут — сказав Андро Стюарт.

Пять членів Реформ-Клуба поглянули один на другого. Серця їх били досить неспокойно, то будь що будь заклад ішов о досить гарну суму. Однак они старались не показувати те по собі і за пропозицією Самуїла Фалентена сіли до карт.

— Я не віддав би своєї часті в заклад навіть в такім случаю, если би за ті чотири тисяч фунтів мені предложили би три тисячі девятьсот девятьдесят девять.

Стрілка показувала 8 годин 42 мінут.

Члени почали гру в карти по за кождою секундою споглядали на годинник. Можна було сьміло сказати, що хотя грою були досить заінтересовані все таки кожда хвилинка видавалася їм незвичайно довгою.

— Вісім годин і 40 мінут — сказав Тома Флянаган, перенимаючи карти, подані ему Готе Ральфом.

Настала мінута мовчаня. В залі було тихо, но з улиці доносив ся гук топви, із котрої давали чути проразливі крики. Маятник вдаряв математичною точністю. Кождий грач міг числити его удари.

— Вісім годин 44 мінут — сказав Джон Суліван голосом, в котрім можна було відчути непевність.

еще одна лиш мінута, а і заклад виграно. Андро Стюарт кинув карти а за ним і другі. Они числили секунди.

— Сорокова — нічого. Пядесята — нічого.

На пядесять пятій дав ся чути страшний шум на улиці. Оплески, крики ураа, а також проклятя зляли ся в оден крик.

Грачі повставали.

На пядесять самій секундї двері отворились і маєтник не вдарив еще 60-ту секунду, коли на порозі показав ся Філяс Фаг, проваджений гучною товпою, котра насильно вдерла ся за ним в Клуб.

— Я приїхав, панове, — сказав він спокойним голосом.

XXXVII.

Філяс Фаг своєю подорожею не здобув нічого, окрім щастя.

Так, то був сам Філяс Фаг.

Читателю пригадаєть ся, що о восьмій годині і пять мінут, около дванадцяти трех годин після того, як Філяс Фаг прибув в Лондон, Пастортови було поручено повідомити пастора Самуїла Вільсона о весілю, яке мало відбутися на другий день.

Паспарту з радостю поспішив виповнити дане йому поручене і скоро зайшов до дому Самуїла Вільсона котрий еще не вернув домів. Паспарту пришлось подождати яких двайцять мінут.

О восьмій годині трицять пять мінут він вийшов з дому пастора, но, боже, в якім він був виді. Розхістаний, без шапки, він біг, як божевільний, тручаючи прохожих. Ніколи, здає ся, чоловік не біг так скоро.

За три мінути він був уже в дома і задиханий есочив в комнату містра Фага.

— Що такого? — запитав містер Фаг.

— Слюб, — пробурмотав Паспарту, — слюб не відбудесь...

— Не відбудесь?

— Так, завтра невідбудесь.

— Дячого?

— Завтра... неділя.

— Понеділок, — відповів містер Фаг.

— Ні... сьогодні субота.

— Субота! Неможливо.

— Так, так, так, так, — закричав Паспарту. — Ви помились на оден день. Ми приїхали двайцять чотири годани скоріше. Но тепер осталося всего десять мінут.

Паспарту вхопив свого нана за ковнір і потягнув його з страшною силою.

Не маючи часу на розмислюване, Філяс Фаг вибіг з дому, скочив до фіякра, обіцяв сто фунтів візникови задушив дві собаки і перевернув пять карит, явив ся в Реформ-Клубі. Годинник показував вісім годин сорок пять мінут, коли він входив в салю.

Філяс Фаг довершив подорож в округ світа в вісімдесяти днях.

Філяс Фаг виграв заклад на двайцять тисяч фунтів.

Но як такий точний, такий пунктуальний чоловік міг помилити ся о цілий день. Як він се числив, що приїхав в Лондон в суботу 21-го, коли на самім ділі приїхав в пятницю 20-о т. е. в сімдесять девять день після свого виїзду з Лондону.

Причина сеї похибки е досить проста.

Філяс Фаг сам того не замів, що виграв оден день длятого, що виїхав на всхід. Звернувшись на захід він таким способом стратив оден день.

І дійсно. Ідучи на всхід, Філяс Фаг ішов на стрічу сонця і наслідок того дни для него були коротші на чотири мінут, котрі повтаряли ся скілько разів, скілько степенів по довготі він зділав в день. Так як на поверхні землі числить ся 360 степенів довготи, а чотири мінут, помножені через 360, дають 24 години, т. е. цілий незанано ваграний день. Коли Філяс Фаг, ідучи на всхід, бачив вісімдесять разів перехід сонця через меридіан, його товариші в Лондоні бачили тільки сімдесять девять переходів. От длятого в суботу а не в неділю, як думав Філяс Фаг, они очікували його в Реформ-Клубі.

Еслиби знаменитий годинник Паспартового, котрий весь час держав лондонський час, п оказував дни, то він показував-би день приїзду 20-го декабря.

І так Філяс Фаг виграв двайцять тисяч фунтів. Но він стратив в дорозі коло двайцять тисяч, то грошевий його дорібок був незначний. Однаковож було уже сказано, що Філяс Фаг не гонив за грішми, а мав вклад тільки для борби. Він майже усю виграну суму, т. е. тисячу фунтів розділив меж Паспартового і нещасного Фікса на котрого він не міг сердити ся. І Паспарту тими грішми які дістав по часті ва газ який з його вини горів 1920 годин.

В той вечер містер Фаг звичайно спокойний безпристрастний мав слідуючу розмову з містріс Аудою:

— Ви годите ся як передше на наш слюб? — запитав він еї.

— Містер Фаг, — відповіла містріс Ауда, — мені здає ся, що я повинна зробити такий запит.

Ви були знищені, тепер ви знова багаті.

— Даруйте, сей маєток належить ся вам. Еслиби ви не були запропонували слюбу, мій слуга не пішов до пастора і я не запримітив-би був своєї похибки, і...

— Дорогий містер Фаг! — сказала молода женщина.

— Дорога Аудо!

Розумієть ся, слюб відбуд ся сорок вісім годин пізнійше. Паспарту радісний і вдоволеній бує сьвілком зі сторони молодої женщини. Чи він не виратував еї з нещастя і чи не заслужив собі і сеї часті?

На другий день рано Паспарту з поспіхом застукав в двері свого пана.

Двері отворились і безпристрастний джентльмен по-явив ся на порозі.

— Що такого Паспарту?

— От що, пане. Я пізнав...

— Що?

— Що ми могли відбутися подорож в округ світа тільки в сімдесять девять днів.

— Конечно, — відповів Фаг, — не переїздяючи через Індію. Но если би я не був в Індії, містріс Ауда не булаби виратована, не булаби мою женою, і...

І містер Фаг спокойно замкнув двері.

І так заклад був виграний, Філяс Фаг довершив подорож в округ світа в вісімдесяти днях. Він покориство-вував ся всіма средствами їздив на парокодах, на желізницях, на конях, на яхтах, на торговельних суднах, на санях-а також на слові. Екцентричний джентльмен виказав в часі сеї подорожі знамениту точність і холоднокровність. Но що він скористав з тої подорожі? Він нічого не зискав? Нічого? Так, нічого, если-би не числити гарної женщини, котра зробила його щасливим чоловіком в сьвітї. — І чи задля сего самого не варто відбутися подорож в округ світа?

I. САССЕНВАХ.

Сьвята Інквізиция.

(Дальше.)

Німеччина місце уродження значнійших реформаторів колеба всіх наук небезпечних для папства, край що належав переважно до духовних князів, представляла прецінь всякі услія що сприяли розвоєви до інквізиторскої діяльності. Не бракувало тут еретиків як рівнож представителям церкви не збувало на власти. Для чого сьв. офіциом не дійшло тут до такої власти як в других державах? Належить шукати причину в тім, що заведений суд віри в Німеччині зараз на вступі взяв ся за остро і незвучно і перші кроки зробив чоловік котрий зараз в початках збудив ненависть до нової інституції.

Як вже споминали ми в попереднім розділі, прибули з Італії проповідники казали спалити вже в р. 1212 в Strasburgu 80 осіб посуджених о ересь. В тім підприємтя брав участь також німецький монах, з котрого іменем вяже ся історія інквізиції в Німеччині. Не відомо чи прибув він разом з другими з Італії, чи ще передше проживав в Strasburgu. Яко проповідник називав ся Конрад з Марбурга. Той монах скоро відзначив ся поміж інквізиторами, позаяк jako німець був зазнакомлений з місцевими обставинами, цілковито незаних для італійських монахів. Інокентій III. при загальнім хрестоноснім поході поручив йому до управи Німеччину де він розвинув свою діяльність. Іздив на мулі по цілім краю, щоби намавлати люд до хрестоносного походу і часто цілими днями люде ішли за ним щоби еще раз послу-хати проповіді і еще раз доступити відпусту.

Повстало сильне обурене на його поступованя, позаяк відпусту отримувані таним коштом улегчали всякого рода переступства і злочини.

Конрад найшов поперте головоно на турингськім дворі. Жінка ляндрфага звана сьв. елисавета повірила йому свое духове управительство і в'н заволодів нею цілковито як тоже і ляндрграфом.

Головна діяльність Конрада як інквізитора розпочала ся в р. 1224 за Григорія IX. Сей фанатичний переслідник еретиків, ущасливив інквізиторами різні части Німеччини. Конрадови знова призначив цілу Німеччину, як поле до діланя. Зараз в першім року понтифікату. Григорій післяв йому похвальний лист за ревність в нищеню еретиків і дозволив йому добирати до сеї цілі помічників. еретицкі едикта видані на короткий час перед тим Фридрихом II віддавали сьвіцку власть до розпорядження інквізиторам.

Таким робом велика власть спочивала в руках Конрада і щоби еї уживати трафляло ся багато спосібности. В Німеччині було тільки різного рода сект що і деінде а головоно в Альзациї і над Реном. Тут, до Турингії і до Гессії Конрад переніс свое поле діланя і тягнув краєм з гідним собі дворянством.

Був діяльним над Реном від року 1230 до 1233 себто до своєї смерті. Його власть так змогла ся що міг станути проти князів в краю і переслідувати їх як еретиків. Графа з Саун оскаржено о се, що ніби мав приїхати на величезному ракови на якусь еретицке зібране. Конрад хотів йому за се виточити процес. Справа пішла перед синод, котрий обрадував в Могунциї в присутности короля. Тут оказалось, що сьвідки зробили фалшиве зізнане зі страху перед Конрадом, в противнім случаю могли би були за се дістати ся на костир. Остаточо витримали справу проти графа. Конрад пробував тоже зібрати хрестоносне військо, котребі сильно змушало неслухняних до улягности.

Трагічний був конець Конрада. В дорозі до Марбурга близько міста, кілька лицарів напало на Конрада. Порубано його на кусники, хотя благов о жите. Число його забитих побратимів всіляко обчислюють.

Рада страсбурска видала такий розказ домініканам:

„Не палити людей так скоро і без слідства“. Відомо

було, що домініканські інквізитори спонукані захланно стю, спалили багато правдивих католиків, котрі навіть ніколи не чули про ересь. Отже від тої пори мали сидіти тихо в монастирах і не займати ся шпіонованем еретиків. Митрополити з Могунциї всадив у вязницю кількох членів банди Конрада.

В північній Німеччині переслідованя еретиків тревали еще довго. Два побратими Конрада з Марбурга єпископ Конрад з Nidesheim і ляндрграф з Турингії стали вірно по стороні свого іменника. Передтм ляндрграф цілковито не старав ся про еретиків. Одного разу утопив віж в тілі ерфутского єпископа і зівстав увільнений від баніції тільки через вступлене до монастира. Від сеї пори став він поважним католиком і ревним пареслідником еретиків. Казав зрівнати зі землею еретицке село Willesborf в околиці Siegen.

Папа понав в стеклість з причини пімсти яку поповнили на Конрадї з Марбурга і вимагав відмстити його смерть.

В листї писанім до митрополита з Могунциї і єпископа з Nidelsheim, відзиває ся о забитім тими словами: Кстрийже то панський пес відстрашив страшнійших вовків своїм гавканем? Хто певнійше працював для вільности церкви? Чиж він, правдивий слуга Мойсея не адмухнув злости сьвіта, як друге ерихо?..

(Дальше буде)

Руский Дім Банковий

А. ГРОХОВСКИЙ І СПІЛКА

Заложений
в році
1880

АГЕНЦИЯ КОРАБЕЛЬНИХ КАРТ

З початком літа будуємо наш власний ВЕЛИКИЙ ДІМ, при roгу GRAND STREET і BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y., недалеко від нашого теперішнього бюро. Вже розпочато приготування до будови і скоро тільки дім стане, БАНК НАШ там перенесемо.

Споряджуємо і в конзулятах стверджуємо всякі документа важні в Європі і Америці.
Спродасмо колєві білети на цілу Америку.
Властитель і управитель L. W. SCHWENK, Нотар.

A. GROCHOWSKI & CO.

НАШІ БЮРА: NEW YORK 111 East, 7th st. BROOKLYN 298 Bedford Ave., JAMAICA 101 Rockaway Road

ДОПИСИ.

Andrew, Alta. Canada.

Дня 6-го черв. 1909 о годині 2 по полудни, відбули ся в нашій читальні д-р Ів. Франка річні збори. О. П. Гутнікевич короткою промовою отворив збори і візвав щоби присутні вибрали председателя і секретара до перепровадження зборів. Покликали на пред. тов. Грцяка Гнідана на секр. Стефана Воробця. Пред. тов. Гнідан забрав перший голос і в своїй довгій промові обяснив участникам зборів, що то є читальня і яку користь она приносить. Дальше заохочував до читальні тих, котрі еще не суть членами і предстали їм, що лиш читальня і просвіта дадуть нам прозріти і освободити ся з оковів темноти і віддалимо від себе всяких непрошених опікунів, що тримають нас в темноті і нове ярмо хотять нам закласти на вільній канадській землі. Вороги робучого люду старають ся щоби в нас темних стягати остатній цент і напихати свої кармани. Отже проч з чорносотенцями і кровопійцями, нам треба науки і просвіти, бо лише просвіта є одна спасительна для нас.

Відтак забрав голос д. П. Гутнікевич, і в своїй одно-годинній бесіді звернув присутним увагу що просвіта то є одинокий лік темного, поневоленого вшехполяками і чорносотенцями українського народу, котрий був сотки літ гнетений гнобителями.

Дальше сказав, що нині найвірнійші сини веньки України кладуть своє жите на жертвенник народний щоби освободити свій українсько-русский народ, котрий був колись могучий і славний а так пригнетений вшехполяками і чорними душами, що ми мусіли покинути нашу дорогу батьківщину кровію зрошену нашими дідами і прадідами і їхати далеко за океан до незнамого краю. Однак тут найшлішемо вільний край і свободу, тож не спім, а лучім всі свої сили і енергію беріть ся до просвіти і еще других заохочуємо щоби організували ся і заводили читальні по своїх колоніях.

Потім забрав голос тов. В. Никифорок і представив присутним що читальнів і просвіти докопче нам треба, бо просвіту яку черпа-

ти будем з читальень для нас буде дуже користна, бо ми темні і навіть не знаєм як перепровадити мітінг. Пригляньмо ся якто красно знають перепровадити мітінг, або віче просвєчені люди, а у нас на мітінгах то лиш сварня і крики. Отже ходім до читальні що неділі і свята і робім поступ щоби і ми стали людьми просвєченими.

По т. Никифорокуви забрав голос т. Ст. Воробець і сказав: „Проч з гнобителями, котрі закривають перед нами свєтло а хотять втрутити в темноту. Нам треба науки і просвіти а тим лиш проженемо ворога з хати. Збори закінчив д. П. Гутнікевич і зазвав учасників, щоби поспішили з малими жертвами на поміч хорому письменнику д-р Ів. Франкови.

Для хорого вложили 7 дол 95 центів. Жертвували:

- О. П. Гутнікевич дол 1.00
- О. Е. Перогов „ 1.00
- Гр. Гнідан „ 60
- Юлія Гутнікевич „ 50
- Проф. Гр. Мойсей „ 50
- Ів. Сорохан „ 40
- В. Никифорок „ 25
- Ст. Воробець „ 25
- Магдалени Гнідан „ 25
- Василь Яремій „ 25
- Мар. Грудей „ 25
- К. Войчук „ 20
- Фльора Курик „ 20
- Гр. Воробець „ 10
- Зоф. Яремій „ 10
- Дм. Лакуста „ 10
- Теодор Лакуста „ 10
- Антон Шарган „ 10
- Ан. Солован „ 10
- Ан. Нішан „ 10
- І. Томашевский „ 10
- Л. Томашевская „ 10
- В. Миронюк „ 10
- П. Грудей „ 10
- В. Сорохан „ 15
- Мор. Сорохан „ 10
- В. Воробець „ 15
- Кал. Воробець „ 25
- Т. Рихло „ 25
- І. Лупач „ 20
- Т. Никифорок „ 15

Ми гроші вислали дня 24 червня с. р. до старого краю на руки д-ра Л. Бачиньского в Стрию.

Здоровимо всіх П. Ч. Союза.

Гр. Гнідан пред. зборів.
Ст. Воробець секретар.

Keokee, Va.

Братя Русини Галичане! Звістно Вам про гнет який терпимо від лядської гакати і чорноризників, як они нас нищать морально і матеріально, на кождім кроці старають ся не допускати до до свєтла науки, та хотя усяка часпись хотіла би де-що яснійше сказати, то годі се вчинити, бо то кажуть ргзесiv gządowi і релігії. Що ц. к. прокуратория не сконфіскує, то чорноризники в церквах виклинуть і під тяжким гріхом закажуть читати.

І чи справді то є гріхом читати те, що пише ся проти католицизма? Та де там! Чорноризники боять ся щоби раб ніби божий, а властиво їх не провидів на очи, бо тоді їх товстенькі черева на певно схудли-б. І так они сеуть раба за жита та ще і по смерти вписують в книгу померших щоби за їх душі вирвати ще від сиріт послідній цент який позістав для дітей. А для чогож оно так? Я вже раз сказав за для браку правдивої просвіти.

Питанє тепер чи годні ми, тут на вільній землі сему зарадити. По моей гадці можливе. Не скажу що грішми, бо їх на стілько не маєм та на се є иньший спосіб, що потягає дуже незначні видатки, а головно: — добрі часописи.

Добру і хосенну часопись читати то так само як з чистого жерела прагнутому у велику спеку напити ся зимної водиці.

Отже дорогі братя! Такі часописи повинністе прену мерувати не тільки для себе але для стоїх братів у ста-

рім краю до читальень, Січей і т. д. Часописи там можуть багато зробити, бо тут їх ніхто не сконфіскує, а лядка гаката і чорноризники тремтіти будуть зі страху бачучи, що з вільной землі, з за моря вільну просвіту шлем. А передовсім прошу Вас дорогі Товариші і Товаришки з мого села Березовиці шліть добрі часописи і книжки до нашої читальні і Січи бо се є Вашим обовязком не забувати про вітчизну.

Сим кінчу мое письмо і желаю Редакції „Союза“ 10.000 нових пренумераторів в тім місяці.

Д. Підгайний.

Сим повідомляє ся, що організаційний комітет Самостійної Рускої Церкви в Сполучених Державах Америки завязаний.

Про всякі інформації о церковних справах треба відносити ся до секретара комітету на понизшу адресу:

Basil Kuziw,
Theological Seminary
Bloomfield, N. J.

Д. Ф. ВОЛЬФМАН,

220 E. 5th Street,

Недалеко з Євн в НЮ ЙОРКУ

Европейский институт медицин и электричности

СПЕЦИАЛИСТ,
що має 20-літню практику і лічить вського рода хвороти.

Коли ви чуєте ся ослаблені звичайними або хронічне заданними хворотами як секретні, біль і катар жолудка, ревматизм, біль горла, хребта, грудей, катар носа, хворота очий, чирака, короста, боляки, рани, затруте крови, кровоток, корчі або інші хвороти, так не занедбайте себе. Всяке занедбанє хоть і найлекшої хвороти є небезпечне і з часом стає ся невилічиме.

Всяке ослабленє організму, утома духова може бути тільки виличена нашими спеціалістами.

Наша довголітна практика говорить сама за себе.

Всякі хвороти хотий найбільш тяжкі ми лічимо в недовгій часі завдяки нашій лябораторії.

Після найновішого система устроєної електричности відділ з найновішими електричними апаратами на европейский лад всегда на услуги наших пациентов.

Час прийнятия:
В важчайні дни від 9 рано до 8 вечером в неділі від 9 рано до 5 вечером.

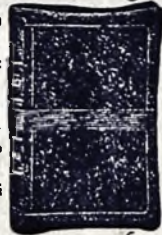
Dr. F. Wolfman,
220 E. 5th Street,
NEW YORK, N. Y.

НОВІСТЬ!

Вчера прийшла почта з старого краю і привезла багато цікавих книжочок, з котрих найцікавіша тепер для всіх:

ПРЕКРАСНА БІБЛІЯ

вартости \$5.00 продася по \$2.50. Такої біблї не має еще ніхто! Оправлена в милом скрізку з золотим обрїзом, єсть гарною одобою хати. Користайте ся спосібности.

Адресуйте так:

Ruska Knyharnia
435 Selkirk Ave. WINNIPEG
Man. Canada.

„Магазин убранных“ М. БАРОНСКОГО.

Продає готові убраня по низьких цінах, притім кождий може розмовитись своєю рідною мовою так, що ні коли не може бути обдурений, а кожде закуплене убране гварантує фірма.

M. BARONSKY.
107-9-11 Canal Street
NEW YORK, N. Y.

ПЕРША РУСКА КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ
Заснована в році 1904
продасє всякі рускі книжки по приступній ціні, а іменно: букварі, провідники, читанки, повістки, оповіданя, історії, казки, співанники, штуки театральні, календарі, переписні листки, листові папери; вирабляє печатки з рускими і латинськими буквами і виконує всякі друкарскі роботи.
Цінники на жаданє даром.
Пишіть на адресу:
RUTHENIAN BOOK STORE
439 North 6th Ave.
Scranton, Pa.

РЕДАКЦИЯ „СОЮЗА“
пошукує людей, котрі займали ся збиранєм передплати і оголошень до нашої часописі.
Близпі інформації подаємо листовно.
Назвиска уповажнених агентів будуть оголошені друком.

Братя Русини! Наша двадцятилітня діяльність на Американській землі, наша двадцятилітня праця між Славянами, наше двадцятилітне існуванє, під найбільшим доводом що фірма

P. V. ROVNIANEK & CO.,
є сполягливою, сталою, чесною і довіря гідною.

ЕСЛИ посилаете гроші до краю, хочете уложити гроші до банку на процент, хочете купити або вымїнати заграничні гроші, если потребуете шифарти до краю або з краю сюда; если маєте до вирївання спадковї справи в старім краю або тут; зголоште ся з повним довірєм на сталу, сполягливу фірму, найстаріший християнско-славянський банкомий, і нотарьяльний заклад в Америці.

Листки адресуйте на котру небудь з наших канцелярій:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A, New York, N. Y.
612-614 Grant St., PITTSBURG, PA.
305 N. Water St., CONNELLSVILLE, PA.
В Времени маємо своїх заступців: Кареш і Стоцкиж.

Илия Розенталь
Руский адвокат, 13 ПОВЕРХ
E. ROSENTHAL,
302 Broadway, New York.

УДІЛОВА ДРУКАРНЯ „СОЮЗ“
166 E. 4th Street, New York, City
принимасє всякі роботи, що входять в обєм друкарської праці.
Припоручену роботу виконує ся на час і по можливо низькій ціні.
Принимасє ся також замовленя з провінції.
Порукаємось

DR. "RICHTER'S PAIN-EXPELLER"

ВИ забезпечитесь від болів і утрати часу, если уживаете при ревматизмі, невралгії, подагрі, звихненнях, потовченнях, штивности мускулів, остудженнях і т. д.

Dr. RICHTER'S Pain-Expeller.

Він має успокоююче і лічливє діяє на болів часті тіла, если вечером сьильно натрете.

Дістати можна у всіх аптеках по 25 і 50 цт. Зважайте на Анхора охоронну марку.

F. AD. RICHTER & CO.,
215 Pearl Street, New York, N. Y.